Registratienr. 14.108144

Relatie met:

Raadsvoorstel

Raadsvergadering van 28 oktober 2014 **Agendapunt**

Relatie met	D. Slatina / registratienr.: 14.108097 en 14.108953.
Datum besluit	2 september 2014
Behandelaar	D. Slatina
Telefoonnr.	0224 – 210 365
Onderwerp	Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen gemeente Schagen
Domein	Domein Burger en Bestuur
Registratienr.	14.108144

Samenvatting
In noodsituaties kan de burgemeester besluiten om een noodverordening op grond van artikel 176 Gemeentewet af te kondigen. In deze noodverordening kan worden opgenomen dat een aantal huizen moeten worden ontruimd in verband met ernstig gevaar voor de veiligheid. Om een dergelijke noodverordening daadwerkelijk te kunnen effectueren kan het nodig zijn dat de betreffende woningen, zo nodig tegen de wil van de bewoners in, worden betreden door personen die belast zijn met het toezicht op de naleving van de verordening. Artikel 149a van de Gemeentewet maakt het mogelijk dat bevoegde personen zonder toestemming van de bewoners bij acuut gevaar de woningen mogen betreden om deze burgers in veiligheid te brengen. Hiervoor moet de gemeenteraad wel vooraf de "Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen" vaststellen.

Voorgesteld besluit

Met inachtneming van hetgeen in dit voorstel is opgenomen, wordt u geadviseerd om:

1. de "Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen gemeente Schagen" vast te stellen.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Aanleiding

Op 1 oktober 1994 zijn de Algemene wet op het binnentreden en de Wet tot wijziging van de binnentredingsbepalingen in werking getreden. In de verschillende circulaires is niet ingegaan op de relatie tussen de nieuwe binnentredingsbepalingen en het gebruik van noodbevoegdheden door de burgemeester. Eind 1994 is een rapport verschenen waarin verslag wordt gedaan van een onderzoek naar het gebruik van de noodbevoegdheden. In dit rapport wordt gesteld dat de wetgever bij de totstandkoming van de Gemeentewet geen aandacht heeft besteed aan de vraag of via noodbevoegdheden de grondrechten privacy en huisrecht kunnen worden beperkt.

Door de onderzoekers en de minister van BZK is na afweging geconstateerd dat de artikelen 175 (noodbevel) en 176 (noodverordening) van de Gemeentewet geen wettelijke grondslag kunnen zijn voor de beperking van het recht op privacy en huisrecht. Een praktisch gevolg hiervan kan

bijvoorbeeld zijn dat bij evacuaties in verband met een (mogelijke) overstroming of bommelding noch door middel van een noodbevel noch middels een vastgestelde noodverordening de verplichting kan worden opgelegd om het huis te verlaten. Er is dan ook geconcludeerd dat de burgemeester niet de bevoegdheid bezat om bewoners voor hun eigen veiligheid daadwerkelijk uit hun huis te laten verwijderen. De minister heeft geconstateerd dat het ontbreken van een beperkingsmogelijkheid op het recht van privacy en huisrecht in noodtoestanden voor gemeenten een knelpunt vormt en heeft daarom toegezegd in de Gemeentewet alsnog een wettelijke basis te creëren.

In verband met de intrekking van de Wet van 1853 is ingevolge de Wet tot wijziging van de binnentredingsbepalingen een nieuw artikel 149a aan de Gemeentewet toegevoegd. Dit artikel strekt ertoe dat de gemeenteraad in acute gevallen aan personen die belast zijn met het toezicht op de naleving van een verordening de bevoegdheid kan verlenen tot het binnentreden in woningen zonder toestemming van de bewoner. Om dit daadwerkelijk mogelijk te maken, dient de gemeenteraad de zogenaamde "Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen (artikel 149a Gemeentewet)" vooraf vast te stellen. Het beperken van de grondrechten privacy en huisrecht is alleen middels een noodverordening in combinatie met de verordening tot binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen toegestaan; een noodbevel is niet toereikend. Voor meer informatie wordt u naar het onderdeel "toelichting" van de verordening verwezen.

1. Doelstelling en maatschappelijke effecten

Door het vooraf vaststellen van de "Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen gemeente Schagen", wordt juridisch mogelijk gemaakt om in geval van noodsituaties de grondrechten privacy en huisrecht te beperken en zodoende zonder toestemming van de bewoners woningen bij acuut gevaar door bevoegde personen binnen te treden.

Conform de Wet algemene regels herindeling dient de verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen van zowel de voormalige gemeente Harenkarspel als de voormalige gemeente Zijpe uiterlijk 1 januari 2015 te worden ingetrokken. De voormalige gemeente Schagen had deze verordening niet. Hiervoor in de plaats komt de "Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen gemeente Schagen" (zie bijlage).

2. Argumenten

In noodsituaties (denk aan een bommelding of een dreigende overstroming) kan het nodig zijn om ter voorkoming of bestrijding van ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid van personen terstond in de woning moet worden binnengetreden met het doel om deze burgers in veiligheid te brengen. Om zonder toestemming van de bewoner dit te kunnen doen, is het van belang dat de gemeenteraad vooraf de "verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen" vaststelt. Deze verordening, in combinatie met de noodverordening (bevoegdheid burgemeester op grond van artikel 176 Gemeentewet), maakt het voor de personen die belast zijn met het toezicht op de naleving van een verordening juridisch mogelijk om bij acuut gevaar zonder toestemming van de bewoner de woning binnen te treden. Op deze manier worden de grondrechten privacy en huisrecht op een legitieme wijze beperkt.

Kortom, wil de burgemeester bij een (dreigende) ramp of crisis binnentreden tegen de wil van de bewoners in, dan moet er aan de volgende criteria zijn voldaan:

- De gemeenteraad moet een verordening als bedoeld in artikel 149a Gemeentewet hebben vastgesteld. In deze verordening wordt de burgemeester de bevoegdheid gegeven om op grond van artikel 176 Gemeentewet tegen de wil van de bewoner in binnen te treden.

- De burgemeester moet gebruik maken van een noodverordening als bedoeld in artikel 176 Gemeentewet (dus niet van een noodbevel ex artikel 175 Gemeentewet).
- Het binnentreden is alleen geoorloofd als de zorg strekt tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of geschiedt in verband met de bescherming van het leven of de gezondheid van personen en deze zorg het binnentreden vereist.
- Als in een concreet geval tot binnentreden wordt overgegaan, dan zijn de voorwaarden zoals in de Algemene wet op het binnentreden beschreven onverkort van toepassing (dus alleen bevoegde functionarissen, legitimatieplicht, de verplichting van een verslag e.d.). Een schriftelijke machtiging is vereist, behalve bij acuut gevaar.

3. Financiën

N.v.t.

4. Risico's

N.v.t.

5. Bijlage

1. Verordening binnentreden ter uitvoering van de noodverordeningen gemeente Schagen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen,

gemeentesecretaris	burgemeester
De heer N.H. Swellengrebel	Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen

Registratienr. 14.108144

Relatie met:

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Schagen,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 2 september 2014, nr. ;

gezien het advies van de commissie Bestuur d.d. 15 oktober 2014;

gelet op het bepaalde in artikel;

besluit:

1. de "Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen gemeente Schagen" vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van: 28 oktober 2014.

De raad van de gemeente Schagen,

griffier | voorzitter

Mevrouw E. Zwagerman | Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen